

III

(Pripravljalni akti)

EVROPSKI EKONOMSKO-SOCIALNI ODBOR

563. PLENARNO ZASEDANJE EVROPSKEGA EKONOMSKO-SOCIALNEGA ODBORA
(INTERACTIO), 22. 9. 2021–23. 9. 2021

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora – Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Boljše pravno urejanje: združujemo moči za pripravo boljše zakonodaje

(COM(2021) 219 final)

(2021/C 517/06)

Poročevalec: **Heiko WILLEMS**

Zaprosilo	dopis Komisije, 1. 7. 2021
Pravna podlaga	člen 304 Pogodbe o delovanju Evropske unije
Pristojnost	strokovna skupina za enotni trg, proizvodnjo in potrošnjo
Datum sprejetja mnenja strokovne skupine	2. 9. 2021
Datum sprejetja mnenja na plenarnem zasedanju	22. 9. 2021
Plenarno zasedanje št.	563
Rezultat glasovanja (za/proti/vzdržani)	231/0/4

1. Sklepi in priporočila

1.1 Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) izraža zadovoljstvo, da tudi nova Komisija boljše pravno urejanje obravnava kot prednostno nalogo. Komisijo in zakonodajalca EU poziva, naj dosledno poglobljajo in razvijajo vse vidike sistema EU za boljše pravno urejanje ter pri delu sistematično uporabljajo orodja in smernice za boljše pravno urejanje.

1.2 EESO poudarja, da je boljše pravno urejanje bistvena sestavina dobrega upravljanja in priprave zakonodaje. Prispeva lahko k preglednim, odgovornim in participativnim postopkom oblikovanja politik, ki omogočajo z dokazi podprta, neodvisno pregledana, enostavna, jasna, skladna, učinkovita, vzdržna, namenu primerna, sorazmerna in tudi v prihodnosti ustrezna pravila, enostavna za izvajanje, kar je bistven osnovni pogoj za zagotavljanje demokratične legitimnosti EU in njenih institucij ter zaupanja javnosti vanje.

1.3 EESO poudarja, da morajo instrumenti za boljše pravno urejanje ostati politično nevtralni in jasno ločeni od političnega odločanja, ki mora ostati v pristojnosti ustreznih legitimnih političnih organov. Gospodarske, okoljske in socialne vidike zakonodaje Unije je treba vedno obravnavati enakopravno, pri ocenjevanju njihovih učinkov pa se je treba opirati na kvantitativno in kvalitativno analizo.

1.4 EESO opozarja, da je pandemija COVID-19 zdravstvena, socialna in gospodarska kriza brez primere v Evropi po letu 1945. Zato poziva Komisijo, naj posebno pozornost nameni številnim posledicam, ki jih imajo predlagani ukrepi za te vidike v sedanjih izrednih razmerah, da bi podprla hitro in popolno okrevanje.

2. Splošne ugotovitve

2.1 EESO ugotavlja znatno zamudo pri pripravi sporočila. Komisijo poziva, naj nadomesti izgubljeni čas, jasneje predstavi svoje predloge, kot predlaga v nadaljevanju, in čim prej izvede predlagane ukrepe.

2.2 EESO poudarja, da lahko boljše pravno urejanje prispeva k vzpostavitvi najboljših možnih regulativnih okvirov za državljane, delavce, podjetja in javne uprave. Poudarja tudi, da bi moralo boljše pravno urejanje prispevati k dokončanju enotnega trga na vseh področjih, izboljšati njegovo delovanje ter okrepiti njegovo odpornost in konkurenčnost, omogočiti raziskave in inovacije, spodbuditi trajnostno rast in ustvarjanje zelo kakovostnih delovnih mest, podpirati zeleni in digitalni prehod ter okrepiti njegovo socialno razsežnost in socialno tržno gospodarstvo, kot določa člen 3 PDEU.

2.3 EESO spodbuja Komisijo, naj še naprej podpira načela in orodja za boljše pravno urejanje v vseh svojih službah, med drugim z rednim usposabljanjem uslužbencev na vseh ravneh, da bi zagotovila ozaveščenost o teh načelih in orodjih ter njihovo spoštovanje in uporabo.

2.4 EESO želi spomniti, da je v več prejšnjih mnenjih ⁽¹⁾ poudaril, da cilj boljšega pravnega urejanja „ne sme biti ‚več‘ ali ‚manj‘ predpisov v EU ali deregulacija določenih političnih področij ali njihovo zapostavljanje zaradi dajanja prednosti drugim področjem in s tem razvrednotenje vrednot, ki jih zagovarja EU, tj. socialne zaščite, varstva okolja in temeljnih pravic“ ⁽²⁾. Poleg tega poudarja, da boljše pravno urejanje ne sme povzročiti pretirane birokratizacije pri oblikovanju politik EU in da političnih odločitev ne smejo zamenjati tehnični postopki.

3. Posebne ugotovitve

3.1 EESO je institucionalni glasnik organizirane civilne družbe v EU in ima vlogo posrednika med zakonodajalcema EU na eni strani ter organizacijami civilne družbe in socialnimi partnerji na drugi strani. Ima bogate izkušnje in znanje glede vseh vprašanj, povezanih z boljšim pravnim urejanjem. V nadaljevanju podaja svojo oceno posameznih vidikov, ki jih zajema sporočilo, pa tudi drugih vidikov, ki vanj niso vključena, vendar jih je treba poudariti.

3.2 Subsidiarnost in sorazmernost

3.2.1 EESO opozarja na priporočila o subsidiarnosti in sorazmernosti v svojih prejšnjih mnenjih ⁽³⁾ ter ponovno poudarja, da bi morala Unija ukrepati le, kadar se ti načeli v celoti spoštujeta in kadar imajo skupni ukrepi dodano vrednost za vse. V ta namen spodbuja Komisijo, naj v celoti uresniči predloge projektna skupine za subsidiarnost in sorazmernost z vodilom „storiti manj, a učinkoviteje“ ⁽⁴⁾.

3.3 Zbiranje dokazov in javna posvetovanja

3.3.1 EESO pozdravlja napoved Komisije, da bo racionalizirala in olajšala zbiranje dokazov. Pozdravlja tudi cilj, da bi boljše vključevali ustrezne deležnike in znanstveno skupnost v oblikovanje politik, javnosti pa olajšali dostop do dokazov, na katerih temeljijo predlogi.

3.3.2 V zvezi s posvetovanji z deležniki se EESO sklicuje na svoje mnenje ⁽⁵⁾ in mnenje platforme REFIT ⁽⁶⁾, ki ga je pomagal pripraviti, ter poudarja, da so javna posvetovanja bistven del zbiranja dokazov in da se ne smejo izvajati zgolj kot formalnost z vnaprej določenim izidom. Komisija bi si morala vedno prizadevati za posvetovanje s tistimi, ki jih predlagani ukrepi najbolj neposredno zadevajo, in zagotoviti reprezentativnost. Poleg tega javna posvetovanja ne bi smela vplivati na posvetovalno vlogo EESO ter avtonomijo in pravice socialnih partnerjev, določene v Pogodbah, zlasti v zvezi s socialnimi in delovnimi vprašanji (socialni dialog).

⁽¹⁾ UL C 13, 15.1.2016, str. 192, UL C 262, 25.7.2018, str. 22.

⁽²⁾ COM(2015) 215 final.

⁽³⁾ UL C 487, 28.12.2016, str. 51, in UL C 262, 25.7.2018, str. 22.

⁽⁴⁾ C(2017) 7810.

⁽⁵⁾ UL C 383, 17.11.2015, str. 57.

⁽⁶⁾ Mnenje platforme REFIT o prispevku št. XXII.4.a nemške gospodarske zbornice in prispevku št. XXII.4.b državljana v zvezi z mehanizmi posvetovanj z deležniki, sprejeto 7. junija 2017.

3.3.3 EESO spodbuja Komisijo, naj se pri načrtovanju in izvajanju posvetovanj natančno drži smernic o posvetovanjih z deležniki iz poglavja VII gradiva za boljše pravno urejanje ⁽⁷⁾. Poudarja zlasti, da bi morali biti vprašalniki vedno jasni, enostavni in uporabniku prijazni ter na voljo v obliki, ki jo je mogoče urejati; omogočati bi morali odprte odgovore in pripombe ter nalaganje dodatnih dokumentov, ne bi pa smeli vsebovati sugestivnih vprašanj.

3.3.4 EESO želi spomniti Komisijo, da ima zaradi svoje predstavniške funkcije dobro izhodišče, da pomaga ugotoviti, na katere deležnike bi predlagani ukrepi politike najbolj vplivali. Poziva jo, naj se pri pripravi posvetovalnih strategij in določanju ustreznih ciljnih skupin v večji meri posvetuje z njim.

3.3.5 EESO pozdravlja namero Komisije, da bo deležnike bolje obveščala o tem, kako so bili njihovi prispevki uporabljeni. Ustrezne povratne informacije o vplivu prispevkov na odločanje so bistvene, da se zagotovi nadaljnja udeležba javnosti pri oblikovanju politik in zaupanje vanj.

3.3.6 EESO poziva Komisijo, naj se odzove na njegovo dolgoletno zahtevo in podrobno pojasni, kako v praksi presoja reprezentativnost prispevkov, prejetih v javnih posvetovanjih, saj postaja takšna presoja v času dezinformacij, masovnih kampanj (npr. prek družbenih medijev) in uporabe botov vse pomembnejša.

3.4 Ocene učinka

3.4.1 EESO želi spomniti na svoje mnenje ⁽⁸⁾ o tem, kako izboljšati evropski ekosistem na področju ocen učinka.

3.4.2 EESO poudarja, da bi morala Komisija vsak zakonodajni predlog samodejno utemeljiti s celovito oceno učinka. Če tega ne naredi, mora razloge za odločitev podrobno pojasniti ter predložiti vse informacije in podatke, ki podpirajo predlog in/ali na katerih predlog temelji.

3.4.3 EESO poziva Evropski parlament in Svet, naj izpolnita svojo zavezo iz Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje ⁽⁹⁾ ter izvedeta lastne ocene učinka bistvenih sprememb, ki se uvedejo med zakonodajnim postopkom, vključno s spremembami med tristranskimi pogajanjmi. EESO predlaga, naj Komisija in zakonodajalca skupaj z Odborom za regulativni nadzor pripravijo skupni nabor meril, da bi opredelili, katere spremembe so „bistvene“, in bolje določili, kdaj je potrebna dodatna ocena učinka sprememb.

3.4.4 EESO ponovno poziva ⁽¹⁰⁾ Komisijo, naj vzpostavi inteligentno ocenjevalno matriko, ki bo omogočala dinamično modeliranje učinka bistvenih predlogov sprememb zakonodajalcev na podlagi objektivizacije učinka nekaterih parametrov ter tudi kvalitativnih podatkov. V zvezi s tem EESO poziva k vzpostavitvi pilotnega projekta za inteligentno modeliranje.

3.4.5 EESO se z zaskrbljenostjo seznanja z ugotovitvami v letnem poročilu Odbora za regulativni nadzor za leto 2020 ⁽¹¹⁾ o kakovosti ocen učinka, ki jih izvaja Komisija. V poročilu je navedeno, da je Odbor za regulativni nadzor leta 2020 izdal veliko manj pozitivnih mnenj (12 % mnenj) in več negativnih mnenj (46 % mnenj) ter da je bila tudi povprečna ocena kakovosti začetnih predložitvev opazno nižja kot v prejšnjih letih. Poročilo ugotavlja, da je bila v številnih primerih kakovost slabša, ker je bil zaradi ambicioznih političnih rokov za izpolnitev novih prednostnih nalog Komisije čas za pripravo ocen učinka prekratek. EESO zato poziva Komisijo, naj določi izvedljive roke, da bi svojim službam vedno omogočila pripravo celovitih ocen učinka.

3.4.6 EESO se z zaskrbljenostjo seznanja z ugotovitvijo Odbora za regulativni nadzor o tem, kako Komisija poroča o možnostih. Kot je zapisal v poročilu, je nabor možnosti namreč pogosto nepopoln, osredotoča pa se le na zeleno (politično) izbiro, medtem ko druge možnosti, ki jih podpirajo glavne skupine deležnikov, niso navedene. V drugih ocenah učinka ključne izbire niso bile navedene, ker so oddelki menili, da najprej potrebujejo politično usmeritev. EESO poudarja, da so ocene učinka namenjene predstavljanju dokazov in analiz za sprejemanje političnih odločitev, ne pa utemeljevanju možnosti, ki ji daje prednost Komisija. Komisijo poziva, naj se izogiba pristranskemu poročanju.

⁽⁷⁾ Gradivo za boljše pravno urejanje, Evropska komisija (europa.eu).

⁽⁸⁾ UL C 434, 15.12.2017, str. 11.

⁽⁹⁾ UL L 123, 12.5.2016, str. 1 ([https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016Q0512\(01\)&from=SL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016Q0512(01)&from=SL)).

⁽¹⁰⁾ UL C 14, 15.1.2020, str. 72.

⁽¹¹⁾ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/rsb_report_2020_en_0.pdf.

3.4.7 EESO pozdravlja namero Komisije po vključitvi ciljev OZN za trajnostni razvoj, kar je v skladu s prejšnjim pozivom EESO ⁽¹²⁾, in uskladi tvori ocen učinka, da bodo podpirale dvojni prehod. Hkrati opozarja, da morajo biti ocene učinka še naprej podprte z dejstvi in dokazi ter politično nevtralne, postopek njihove priprave pa ne sme biti namenjen utemeljevanju politično želenih izidov in ne sme nadomestiti političnega odločanja pristojnih organov. Ustrezni učinki ne smejo biti razvrščeni glede na politične preference, ampak jih je treba vedno analizirati na enaki podlagi. EESO bo še naprej posebno pozornost namenjal praktičnemu izvajanju tega vključevanja med revizijo zbirke orodij za boljše pravno urejanje, čemur bo po potrebi posvetil dopolnilno mnenje.

3.4.8 EESO poudarja, da je treba sistematično uporabljati načelo „najprej pomisli na male“ ter v ocenah učinka celovito uporabljati test za mala in srednja podjetja. Komisijo opozarja na deset načel, ki naj bi usmerjala oblikovanje politik za mala in srednja podjetja (MSP), kot so določena v Aktu za mala podjetja za Evropo (SBA). Poudarja, da mora biti zakonodaja Unije za MSP, zlasti za mikropodjetja, učinkovita in enostavna za uporabo. Pozdravlja napoved Komisije, da se bo med razpravami o oceni učinka posvetovala z odposlancem EU za MSP, in poziva odposlanca za MSP, naj vzdržuje strukturiran dialog in sodelovanje z nacionalnimi organizacijami, ki se ukvarjajo z interesi MSP. EESO na koncu poziva Komisijo, naj omeji bremena za MSP, vključno z mikropodjetji, ter bolj sistematično ocenjuje možnost enostavnejših ureditev za vsak primer posebej, da bi ugotovila, ali to vpliva na vsa MSP ali le na mikropodjetja, v skladu z orodjem št. 22 gradiva za boljše pravno urejanje, ne da bi s tem ogrozila doseganje ciljev, opredeljenih v zakonodaji, ali uveljavljenih norm in standardov.

3.4.9 EESO želi spomniti na svoje predhodno mnenje ⁽¹³⁾, v katerem je navedel, da bi se morale ocene učinka sistematično izvajati tudi za delegirane in izvedbene akte, ter opozarja Komisijo, da „[č]e je bila ocena učinka izvedena za zakonodajno besedilo, ki je podlaga za delegirane ali izvedbene akte, še ne pomeni, da ocena učinka za te akte ni potrebna. Vsak posamezen akt je treba ovrednotiti posebej [...]“.

3.4.10 EESO pozdravlja napoved Komisije, da bo strateško predvidevanje vključila v oblikovanje politik EU, in želi spomniti na svoje mnenje o tej temi ⁽¹⁴⁾. Kot zastopnik najrazličnejših skupin iz vseh držav članic in opazovalec v evropskem sistemu za strateške in politične analize (ESPAS) lahko EESO za proces predvidevanja zagotovi pomembne prispevke in informacije.

3.5 Odbor za regulativni nadzor

3.5.1 EESO je zelo zadovoljen z delom Odbora za regulativni nadzor ter poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo imel ta odbor na voljo dovolj virov in zmogljivosti, da bo lahko v celoti izpolnil svoj mandat.

3.5.2 EESO poudarja, da ta odbor formalno ni neodvisen, saj so štirje od sedmih članov člani Komisije. Za boljše ravnovesje EESO predlaga, naj se Odbor za regulativni nadzor razširi z dodatnim zunanjim članom.

3.6 Zmanjšanje bremen in pristop „za enega sprejetega se eden odpravi“

3.6.1 EESO se je seznanil z namero Komisije, da bo omejila obseg regulativnih stroškov in bremen, ki izhajajo iz novih predpisov, ter zmanjšala nepotrebne obstoječe stroške in bremena za državljane, podjetja in javne uprave. Poleg tega EESO ponovno poziva h kvalitativnemu pristopu, ki bi bil enakovreden kvantitativni analizi, ob upoštevanju tudi pričakovanih koristi zakonodaje ⁽¹⁵⁾. V svojem mnenju ⁽¹⁶⁾ je navedel, da „morajo biti regulativni stroški sorazmerni s koristmi, ki jih ustvarjajo“, zato poudarja, da mora biti tudi pri uvajanju nove zakonodaje načelo sorazmernosti bistvenega pomena. Poleg tega bi morala Komisija vedno oceniti stroške neukrepanja, na primer v zvezi s poglobljanjem enotnega trga ter socialnimi in okoljskimi izzivi.

3.6.2 EESO prav tako poudarja, da zmanjšanje bremen ne sme voditi do neusklajenosti enotnega trga ali povzročiti deregulacijskega pritiska. Zmanjšanje bremen ne sme ogroziti ciljev politike, znižati visokih ekonomskih, socialnih in okoljskih standardov EU ali preprečiti sprejetja novih pobud, kadar imajo te jasno dodano vrednost. Bremena je treba zmanjšati, kadar je dokazano, da niso nujna za doseganje cilja politike.

⁽¹²⁾ UL C 14, 15.1.2020, str. 72.

⁽¹³⁾ UL C 262, 25.7.2018, str. 22.

⁽¹⁴⁾ UL C 220, 9.6.2021, str. 67.

⁽¹⁵⁾ UL C 434, 15.12.2017, str. 11.

⁽¹⁶⁾ UL C 487, 28.12.2016, str. 51.

3.6.3 V zvezi s pristopom „za enega sprejetega se eden odpravi“, v skladu s katerim bi moral vsak zakonodajni predlog, ki ustvarja nova bremena, ljudi in podjetja razbremeniti enakovrednega obstoječega bremena na ravni EU na istem področju politike, EESO z zaskrbljenostjo ugotavlja, da v nasprotju z napovedmi Komisije v sporočilu niso predstavljene operativne in metodološke podrobnosti načela „za enega sprejetega se eden odpravi“. Zaradi tega je pregled morebitnih koristi in izzivov, povezanih z uporabo načela, za EESO bolj zapleten, zato poziva Komisijo, naj te podrobnosti zagotovi brez nadaljnega odlašanja, ter si pridržuje pravico, da dodatno oceni metodologijo načela, ko bo objavljena.

3.6.4 EESO poudarja, da je lahko to načelo eden od instrumentov za boljše pravno urejanje, ne sme pa veljati za samostojen instrument za zmanjšanje bremen. Uporabljati ga je treba kot dopolnilno orodje v sinergiji z obstoječimi orodji EU za boljše pravno urejanje, vključno z ocenami učinka, javnimi posvetovanji, ocenjevanjem in regulativnim nadzorom. EESO pozdravlja zagotovilo Komisije, da se pristop „za enega sprejetega se eden odpravi“ ne bo uporabljal avtomatično ali na podlagi predhodnih kvantitativnih ciljev, temveč na podlagi ocene za vsak primer posebej, v okviru katere bo posebej določeno, kaj je mogoče poenostaviti, racionalizirati ali odpraviti, ob upoštevanju koristi zakonodaje. EESO bo še posebej pozorno spremljal, da bo Komisija to zagotovilo uresničevala v praksi. Poleg tega poudarja vlogo platforme „Pripravljeni na prihodnost“, katere član je, pri svetovanju Komisiji glede poenostavitve zakonodaje Unije in zmanjševanja nepotrebnih bremen ter zagotavljanja, da so politike Unije usmerjene v prihodnost in pomembne glede na nove izzive, vključno s socialnim, okoljskim, geopolitičnim, tehnološkim in digitalnim razvojem.

3.6.5 EESO poudarja, da je treba izvajanje načela šteti za skupno institucionalno prizadevanje, za katero je potrebno tesno sodelovanje vseh institucij EU skozi ves zakonodajni cikel. V skladu s točko 3.4.3 tega mnenja EESO poziva Evropski parlament in Svet, naj zagotovita, da zakonodaja Unije svoje cilje izpolnjuje na najbolj stroškovno učinkovit način. Za to je v vseh fazah političnega postopka potrebno tesno sodelovanje med zakonodajalcema in Komisijo, države članice pa morajo Komisiji posredovati podatke o stroških in koristih zakonodaje EU, ko se ta začne izvajati.

3.6.6 EESO pozdravlja namero Komisije, da v vsaki oceni učinka poda oceno upravnih stroškov in stroškov prilagoditve, ki izhajajo iz njenega predlaganega ukrepa. Vendar ugotavlja, da se bodo z uporabo načela izravnali le upravni stroški, stroške prilagoditve pa bo treba izravnati z drugimi instrumenti, kot so mehanizem za okrevanje in odpornost, kohezijska politika in kmetijski skladi ter mehanizem za pravični prehod. Glede na to, da lahko stroški prilagoditve znatno obremenijo podjetja, zlasti MSP in mikropodjetja, EESO poziva Komisijo, naj poleg ocene stroškov vključi tudi konkretne predloge ukrepov za podporo podjetjem pri prilagajanju novim regulativnim okvirom in njihovem spoštovanju ter ohranitev stabilnosti zaposlitve in zagotovitev poklicnega usposabljanja in preusposabljanja za delavce.

3.6.7 EESO se je seznanil z namenom Komisije, da bo zamenjava 27 nacionalnih predpisov z enim harmoniziranim okvirom samodejno veljala za „odpravljanje“. To je avtomatičen pristop, za katerega Komisija trdi, da se mu izogiba. Harmonizacija sama po sebi še ne prinese večje učinkovitosti in njen učinek je treba oceniti za vsak primer posebej. EESO zato poziva Komisijo, naj „odpravljene“ vedno opredeli na podlagi posamezne analize stroškov in koristi.

3.6.8 V zvezi s sistemom prožnosti za načelo „za enega sprejetega se eden odpravi“ EESO poziva Komisijo, naj pojasni merila, po katerih bo odločala o izjemah in o izjemnih okoliščinah, v katerih je dopustna „menjava“.

3.6.9 EESO ugotavlja, da se bo načelo uporabljalo samo za pobude iz letnega delovnega programa Komisije za leto 2022, zato bodo izključene večje politične pobude, predlagane v prvi polovici mandata Komisije. Komisija torej ni izpolnila obljube svoje predsednice Ursule von der Leyen iz delovnih metod⁽¹⁷⁾ in poslanic komisarjem, da bo kolegij uporabljal načelo „za enega sprejetega se eden odpravi“ za vse zakonodajne predloge, s katerimi nastanejo nova bremena.

3.6.10 EESO poziva Komisijo, naj vzpostavi ustrezen okvir poročanja o izvajanju tega načela, da se zagotovi ustrezna ocena v prihodnjih letih.

3.7 Platforma Pripravljeni na prihodnost

3.7.1 EESO pozdravlja vzpostavitev platforme Pripravljeni na prihodnost (v nadaljnjem besedilu: Platforma) ter želi spomniti, da je namenjena naknadnemu ocenjevanju, ne predlaganju nove zakonodaje. Pri njenem delu bo dejavno sodeloval.

⁽¹⁷⁾ P(2019) 2.

3.7.2 EESO poudarja, da je treba prispevke, oddane na spletnem mestu *Povejte svoje mnenje: poenostavitev!*, še naprej upoštevati pri letnem delovnem programu Platforme, čeprav niso zajeti v Prilogi II delovnega programa Komisije. Poleg tega bi morala imeti Platforma še naprej možnost, da Komisiji svetuje v zvezi s horizontalnimi delovnimi postopki boljšega pravnega urejanja.

3.7.3 EESO predlaga tudi, naj Komisija predlagatelju (posamezniku ali organizaciji) pošlje argumentirane povratne informacije o tem, kako je bil primer obravnavan.

3.8 Naknadno spremljanje in ocenjevanje

3.8.1 EESO odločno podpira načelo „najprej ovrednotiti“ in spodbuja Komisijo, naj zagotovi, da se bo sistematično uporabljalo.

3.8.2 EESO je zadovoljen z vzpostavljenim uspešnim sodelovanjem s Komisijo pri naknadnem ocenjevanju, pri katerem je ocene, ki jih je pripravila Komisija, obogatil s prispevki organizirane civilne družbe. Poziva, naj se to sodelovanje še naprej krepi in naj se njegove ocene vključijo v predvideni skupni register dokazov – skupni zakonodajni portal.

3.8.3 V zvezi s spremljanjem zakonodaje Unije, ki se izvaja, EESO opozarja, da morajo biti obveznosti zbiranja potrebnih informacij in podatkov za spremljanje in poročanje vedno sorazmerne in ne smejo neupravičeno obremeniti državljanov, podjetij ali javnih uprav.

3.8.4 EESO se z zaskrbljenostjo seznanja z ugotovitvami v poročilu Odbora za regulativni nadzor o ocenjevanju, ki ga izvaja Komisija. V poročilu je navedeno, da se zaključki ocen niso ujemali z ugotovitvami. Odbor je redno izražal zaskrbljenost, da se pri zaključkih dokazi upoštevajo selektivno ali da pomanjkljivosti zbranih dokazov niso dovolj jasno poudarjene. To je ključna pomanjkljivost, saj ocena zaradi nje ne more izpolniti svoje glavne funkcije učenja, je še zapisano v poročilu. EESO poziva Komisijo, naj o izvajanju zakonodaje Unije poroča nepristransko.

3.8.5 EESO z zaskrbljenostjo ugotavlja, da v primeru negativnega mnenja Odbora za regulativni nadzor službe Komisije niso zavezane ponovno predložiti poročil o oceni. Predlaga, naj se sistem, ki se uporablja za ocene učinka, uporablja tudi za naknadno ocenjevanje, službam Komisije pa naj se naloži obveznost, da v primeru negativnega prvega mnenja poročilo popravijo in formalno pridobijo pozitivno mnenje tega odbora.

3.9 Izvajanje in izvrševanje

3.9.1 EESO se sklicuje na priporočila o izvajanju in izvrševanju, ki jih je podal v svojem mnenju ⁽¹⁸⁾.

3.9.2 EESO pozdravlja dolgoročni akcijski načrt Komisije za boljše izvajanje in uveljavljanje pravil enotnega trga ⁽¹⁹⁾ ter jo spodbuja, naj hitro izvede predlagane ukrepe.

3.9.3 EESO ponovno poudarja, da večina regulativnih bremen za državljane in podjetja še naprej nastaja na nacionalni ravni zaradi načina prenašanja prava Unije in dejstva, da ga nacionalni organi neustrezno izvajajo. Če se nacionalni zakonodajalci odločijo, da bodo uporabili prosto presojo in besedilo Unije dodali zahteve na nacionalni ravni, naj to naredijo pregledno, obvestijo Komisijo in druge nacionalne organe ter pojasnijo svoje razloge v skladu s svojo zavezo iz Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje. Države članice bi morale upoštevati tudi možne učinke svojih dodatkov na celovitost in dobro delovanje enotnega trga in se po možnosti izogibati ukrepom, ki bi lahko povzročili znatno izkrivljanje in razdrobljenost.

3.9.4 Poleg tega EESO zagovarja, kot je navedel v svojih mnenjih ⁽²⁰⁾, naj se prednost daje predvsem uredbam namesto direktivam, da bi preprečili neskladne regulativne okvire v EU in podpirali povezovanje enotnega trga, pri čemer pa se obstoječe ravni varstva državljanov, potrošnikov, delavcev in okolja ne smejo znižati.

V Bruslju, 22. septembra 2021

Predsednica
Evropskega ekonomsko-socialnega odbora
Christa SCHWENG

⁽¹⁸⁾ UL C 262, 25.7.2018, str. 22.

⁽¹⁹⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0094&qid=1637138355857&from=SL>.

⁽²⁰⁾ UL C 18, 19.1.2011, str. 95.